neděle, 07 srpen 2022 13:57

Čajkovskij a Sibelius v rukou Paava Järviho

Autorka: ***Alena Sojková***

Sdílet | Tweet

velikost písma

„Charismatická a uvolněná Bellova hra, v níž nezaslechnete faleš tónovou ani výrazovou, byla pro mě vrcholem festivalových sólových vystoupení.“

„Pátá symfonie v pojetí Paava Järviho vyznívá monumentálně, opojně, s vírou, že nad osudem lze zvítězit.“

„Čtvrtá část Lemminkäinenův návrat se zřídka slyšenou orchestrální souhrou, jemnými i sytými barvami nástrojů vyústila v umně vygradované ohnivé finále.“

AktuálněPlus

pondělí, 08 srpen 2022 08:11

Edita Keglerová a Hana Fleková zahrají ve čtvrtek v Březnici

Ve čtvrtek 11. srpna v prostorách Městského muzea a Galerie Ludvíka Kuby…

Číst dál...

sobota, 06 srpen 2022 12:26

Pražský filharmonický sbor rozšiřuje své řady ve všech hlasových skupinách

Pražský filharmonický sbor vyhlašuje konkurz do všech hlasových skupin. Odehraje se ve…

Číst dál...

sobota, 06 srpen 2022 08:00

MHF Český Krumlov v sobotu zakončí Operní gala

Mezinárodní hudební festival Český Krumlov dnes, v sobotu 6. srpna, vyvrcholí v…

Číst dál...

pátek, 05 srpen 2022 11:12

Štěpán Rak v neděli zahraje na Cvilíně

Kytarista Štěpán Rak, skladatel a profesor Akademie muzických umění, se opět vrátí…

Číst dál...

čtvrtek, 04 srpen 2022 18:20

Hudebními vrcholy na festivalu v estonském Pärnu byly koncerty Estonského festivalového orchestru. Pravda, zdobila je zvučná jména sólistů, ale výkony, jaké podal orchestr především v Páté symfonii Petra Iljiče Čajkovského a pár dnů nato v Sibeliově suitě *Lemminkäinen*, byly jedním slovem strhující. Velký podíl na tom měl dirigent Paavo Järvi.

Na prvním koncertu, který se v pärnské hudební síni uskutečnil 16. července, zazněla díla **Witolda Lutosławského**, **Richarda Strausse** a **Petra Iljiče Čajkovského**. Lutosławského *Smuteční hudba*, věnovaná ten večer obětem války na Ukrajině, zněla dojemně a monumentálně, s nesmírnou silou a naléhavostí. Kompaktní barevný zvuk smyčců byl podpořen promyšleně úspornými i emocionálně podbarvenými gesty **Paava Järviho**, který se nebojí velkých dynamických rozpětí (v tom je mu nápomocna skvělá akustika síně). Mohutné dynamické oblouky, jemné pizzicato, taneční názvuky a zase plně znějící smyčce vyústily do ticha doznívajícího violoncella. **Thomas Ruge** zahrál tyto takty v nejjemnějším pianissimu a vnímavé obecenstvo je přijalo s hlubokým vcítěním.

Sólohornista Berlínských filharmoniků **Stefan Dohr** je jedním z nejlepších světových hráčů na lesní roh a své pověsti nezůstal nic dlužen. Těžký a zrádný *Koncert pro lesní roh č. 2 Es dur* Richarda Strausse vyzněl v jeho podání zcela přirozeně, s lehkostí, měkký zvuk orchestru se dobře doplňoval se zpěvným zvukem Dohrovy horny. Frázování i dynamika se i díky dirigentovi výborně kloubily s orchestrem, který se sólistovi umně přizpůsobil. Aplaudovaný sólista přidával z jiného soudku – Dohr se systematicky věnuje soudobé hudbě i hudbě 20. století a jeho interpretace **Messiaenových** *Des canyons aux étoiles: Appel interstellaire* dosáhla výšin dokonalosti.

Vyvrcholením večera byla *Symfonie č. 5 e moll, op. 64* Petra Iljiče Čajkovského. V pojetí Paava Järviho dramatická, vášnivá, bolestná, hluboce se dotýkající lidského nitra, ale ne depresivní. Järvi v symfonii zdůrazňuje taneční lehkost i rozervanost, nekonečnou chandru i sladkou melancholii. Hráči plnili dirigentovi všechna přání i nejtajnější představy: na mrazivá sóla klarinetů a fagotů navázaly v první větě plasticky znějící rozklenuté smyčce, v druhé větě zazářil bezchybný hornista **Alec Frank-Gemmill**, třetí věta byla vzorem zvukové vyrovnanosti a průzračné struktury, plnosti i něhy (nemohu nejmenovat vynikajícího trumpetistu Curyšské opery **Balázse Nemese**). Finále lze pojmout jako nekonečnou přetrvávající životní mizérii, před níž není úniku, avšak Paavo Järvi posluchače před tímto údělem ochrání a symfonie v jeho pojetí vyznívá monumentálně, opojně, s vírou, že nad osudem lze zvítězit. A že život připravuje různé – i radostnější – situace, doložily i přídavky: blyštivě a noblesně zahraná *Polonéza* z *Evžena Oněgina* a *Tanec pastýřů* **Huga Alfvéna**.

Následující večer zůstal program nezměněn, jen jako sólista vystoupil americký houslista **Joshua Bell**. Přednesl *Houslový koncert č. 1 g moll* **Maxe Brucha**. Tahle krásná skladba plná nádherných melodií a silných emocí zasahuje publikum od prvních taktů. Joshua Bell nikterak svou příležitost oslnit pärnské publikum nepromarnil. Hrál s obrovským nasazením, jeho hra byla líbezná, vřelá, emotivní, melodické fráze úchvatné. Lyrické *Adagio* bylo až na samé hraně expresivity, ale Bell neždímal city posluchačů, bylo to vyznání zralého muže, křehké, ztišené… Jak trefný byl pak zvolený přídavek: **Chopin** ve vlastním Bellově aranžmá. Jemný, citový, hladící duši… Charismatická a uvolněná Bellova hra, v níž nezaslechnete faleš tónovou ani výrazovou, která posluchači s každým taktem přináší radost a uspokojení, byla pro mě vrcholem festivalových sólových vystoupení.

Mansurjan a Janáček online do pátku

Poslední dva dny je ke zhlédnutí záznam koncertu, který Filharmonie Brno odehrála…

Číst dál...

Nejčtenější

Daniel Matejča vyhrál Eurovizní soutěž mladých hudebníků v Montpellier

Mladý český houslista Daniel Matejča se včera večer stal vítězem Eurovizní soutěže…

Číst dál...

Olomoucké barokní slavnosti podruhé. Kouzlo posvátnosti, jaké se často neslýchá

„Zvuk orchestru upoutal sytým témbrem smyčců a ponuře majestátní barvou žesťů, která…

Číst dál...

Jako kdybys mluvila...! Ze zákulisí pěveckých kurzů s Kateřinou Beranovou

„Dovolím si zmínit zásadní rozdíl v jejím přístupu k výuce zpěvu. Neupozorňuje…

Číst dál...

Zpěv houslí se rozezněl Luhačovicemi. Šestadvacátý ročník Akademie Václava Hudečka byl zahájen

„Marek Pavlica v precizním a citlivém doprovodu souboru Barocco sempre giovane ‚vystřihl'…

Číst dál...

Händelův Mesiáš v letních schwarzenberských kulisách, emotivní i krasopisný

„Vzhledem k tématu by se dokonce dalo v nadsázce hovořit o jakémsi…

Číst dál...

Pro závěrečné koncerty 21. a 22. července zvolil Paavo Järvi *Koncert pro smyčcový orchestr* **Grażyny Bacewicz** z roku 1948 a Sibeliovu suitu *Lemminkäinen, op. 22* (1895, 1897, 1939). Na prvním z nich se v **Brahmsově** *Dvojkoncertu pro housle a violoncello a moll, op. 102* představili estonští hudebníci **Triin Ruubel** a **Marcel Johannes Kits**, na druhém předvedl, jak hraje **Gershwinův** *Klavírní koncert F dur*, **Wayne Marshall**. Začněme sólisty: Houslistka Triin Ruubel je koncertním mistrem Estonského národního symfonického orchestru, je i zkušenou komorní hráčkou. Violoncellista Marcel Johannes Kits, držitel třetí ceny ze Soutěže královny Alžběty v Bruselu a vítěz Mezinárodní soutěže George Enesca, patří mezi nadějné estonské hráče, který získává zkušenosti v zahraničí. Jak se oba mladí hráči proslulého Brahmsova *Dvojkoncertu* zhostili? Na začátku bylo přece jen slyšet napětí pramenící z tíhy okamžiku, kterého se však dokázali během první věty zbavit. Lépe jim vycházely expresivnější pasáže, ty lyrické byly o něco méně přesvědčivé. V druhé větě zaujal krásně budovanou dynamikou orchestr i violoncellista ve svém sólu. I ve třetí větě se zdálo, že cellista dominuje, přesto vysoké tóny houslistky zněly kouzelně perlivě.

Následující večer byl vůdčí osobností Wayne Marshall v Gershwinově koncertu. Ještě mi v hlavě zněla výborná ***červnová interpretace*** **Marca-Andrého Hamelina** s **Keithem Lockhartem** a Českou filharmonií v Praze, a už tu byl jiný přístup! Uvolněnější, přirozenější, člověk si občas připadal jak v harlemském jazz klubu. Muzikanti vycítili svou příležitost a sálem se nesla skvělá muzika hraná s chutí a uvolněností. Sólo trumpetisty ocenil i Wayne Marshall, a že tahle muzika není klasickým hráčům cizí, dokázali třeba koncertní mistr **Florian Donderer** nebo klarinetista **Alexej Michajlenko**. Marshall, který si zcela získal obecenstvo, poté zaimprovizoval na témata z *Druhé symfonie* Jeana Sibelia, které roztomile proložil *Happy Birthday* věnovaným **Neeme Järvimu**.

AudioPlus

čtvrtek, 07 červenec 2022 09:36

AudioPlus | Jiří Ludvík: Hudební festival Znojmo bojuje proti hranici

Číst dál...

úterý, 05 červenec 2022 18:01

AudioPlus | Daniel Brýdl: Smetanův rodný byt propojíme víc s pivovarem

Číst dál...

čtvrtek, 30 červen 2022 14:58

AudioPlus | Mikuláš Bek: Jsem rád, že do Evropy zazní i Janáček

Číst dál...

středa, 29 červen 2022 21:42

AudioPlus | Karel Dohnal: Tvoření se skladatelem mě baví

Číst dál...

neděle, 26 červen 2022 19:00

AudioPlus | Lukáš Hurník: Tátův balet Ondráš je vše, jen ne socialistický realismus

Číst dál...

Oba večery otevíral Koncert pro smyčcový orchestr polské skladatelky **Grażyny Bacewicz**. Soustředěně hrajícímu ansámblu vévodila v první větě violoncella, obdivuhodně sehraná. Do druhé věty jako by autorka vtělila všechen smutek světa, svůj díl skvěle odvedly violy, v projasněné třetí větě se krátkého sóla dostalo koncertnímu mistru **Florianu Dondererovi**, který opět prokázal, že výborný houslista i na malé ploše umí získat posluchače. Velebná skladba vyzněla v podání EFO a Paava Järviho majestátně a vroucně.

To nejlepší, nejzásadnější, nejúchvatnější si Paavo Järvi nechal na konec. Jeho výklad Sibeliovy suity *Lemminkäinen* byl tak čistý a srozumitelný, že si troufám napsat, že to byl můj zatím největší sibeliovský zážitek. V první části *Lemminkäinen a dívka na ostrově* nechal Järvi zvolna rozprostřít široký zvuk dechů a viol, postupně stavěl epické oblouky, stále se v muzice, v příběhu něco dělo. Využíval dynamických fines – na minimum ztišil smyčce, aby vynikly neostré dechy. Předností EFO jsou velmi plynulé přechody v dynamice, kterých Paavo Järvi v Sibeliovi hojně využíval. V *Labuti z Tuonely* zazářila hráčka na anglický roh **Martine Varnik**, zvukově krásně propojená s violou. Doprovod smyčců byl plný, vřelý a zároveň něžný, k slyšení je taková zvuková kvalita málokdy. Po postupném ztišování následovala dlouhá pauza, promyšlená ve svém účinku. Třetí části *Lemminkäinen v Tuonele* dodal Paavo Järvi dramatický účinek, zas tu byla ta nenásilná dynamika, zvukové přelévání, gradace ústící v pauzy. Smyčce hrály na hranici slyšitelnosti, doslova ševelily, hoboje a flétny byly excelentní, trombony a trubky parádní. Čtvrtá část *Lemminkäinenův návrat* se zřídka slyšenou orchestrální souhrou, jemnými i sytými barvami nástrojů vyústila v umně vygradované ohnivé finále. Katarzní účinek hudby s nekončícími ovacemi posluchačů. Přídavky? Přilití oleje do ohně v podobě *Uherského tance č. 1* Johannesa Brahmse a Sibeliův *Valse triste*. A to byly poslední takty, které zazněly na letošním pärnském festivalu.

Doporučené

Klasika v souvislostech (40) Rodina Bendů. Češi v Berlíně

„Charles Burney ve svém často citovaném hudebním cestopisu styl Františka Bendy popsal…

Číst dál...

Otevřít třetí oko. Ve Švihově skončily violoncellové kurzy Davida Niederleho

„Otevřít mladým lidem ještě třetí oko, dodat jim novou energii ke studiu…

Číst dál...

Až na konec světa (5) Evropský virtuóz z pražského ghetta. Klavírista, pedagog a skladatel Ignaz Moscheles

„Když od října 1814 do června 1815 probíhal Vídeňský kongres, mladý Ignaz…

Číst dál...

Jako kdybys mluvila...! Ze zákulisí pěveckých kurzů s Kateřinou Beranovou

„Dovolím si zmínit zásadní rozdíl v jejím přístupu k výuce zpěvu. Neupozorňuje…

Číst dál...

Pohledem Jiřího Vejvody (31) Jubilejní Eurovize, český úspěch. Čtyřicet let soutěže završeno ve čtyřiceti nad nulou

„Eurovizní soutěž mladých hudebnic a hudebníků se poprvé uskutečnila před čtyřiceti lety…

Číst dál...

NovinkaPlus

Syrinx Liselotte Rokyty je album plné omamných melodií

Foto: Taavi Kull, Tõiv Jõul

Sdílet Tweet

Zveřejněno v *ReflexePlus*
Témata: *#hudebni festival parnu #estonsky festivalovy orchestr #paavo jarvi #petr iljic cajkovskij #jean sibelius #witold lutoslawski #richard strauss #thomas ruge #stefan dohr #olivier messiaen #alec frank gemmill #balazs nemes #hugo alfven #joshua bell #max bruch #fryderyk chopin #grazyna bacewicz #johannes brahms #triin ruubel #marcel johannes kits #georg gershwin #wayne marshall #florian donderer #alexej michajlenko #neeme jarvi #martine varnik #alena sojkova*

zpátky nahoru

Alena Sojková

Zástupkyně šéfredaktora Týdeníku Rozhlas, publicistka

Hudební publicistikou se zabývá dvacet let. Po studiu psychologie a bohemistiky na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy pracovala v Ústavu pro jazyk český v oddělení historické lexikografie. Tvrdí, že základní profesionální dovednosti si osvojila právě při práci na Staročeském slovníku. Poté několik let působila v časopise Naše rodina, kde se přiučila základům novinařiny. Pedagogickou epizodu prožila na Univerzitě Jana Amose Komenského, kde učila stylistiku, sociální psychologii a psychologii komunikace. Od roku 2010 je redaktorkou Týdeníku Rozhlas, časopisu s širokým kulturním záběrem. Publikuje v Týdeníku Rozhlas, Harmonii, Hudebních rozhledech, Medicíně a umění a na KlasicePlus. Specializuje se na rozhovory s muzikanty, v poslední době zejména s mladou generací. Myslí si totiž, že je třeba mladé, šikovné a zapálené hudebníky soustavně uvádět do povědomí publika. Klasická hudba je její vášní a potřebuje ji k životu. Zrovna tak ale i rockovou a jazzovou muziku.

alena.sojkova@rozhlas.cz

Nejnovější od Alena Sojková

- *Festival v Pärnu – oslava hudby a přátelství*
- *Marek Kopelent inspirativní a srozumitelný*
- *Loučení Alexandra Liebreicha*
- *Pavel Haas Quintet debutoval na Drážďanských hudebních slavnostech*
- *Bennewitzovo kvarteto – respekt a uznání*

Více z této rubriky: *« Letošní Letní slavnosti staré hudby uzavřelo Collegium Marianum se sopranistkou Robertou Mameli Operní gala v Pivovarské zahradě. Prostor, obloha, kulisa zámku… a lidská pospolitost »*

„Syrinx Liselotte Rokyty je albem, které umí překvapit.“ „Jako interpretka je Liselotte…
Číst dál...

K2 aneb Dvě Kateřiny – Kněžíková a Englichová. Písně trochu jinak, s harfou

„Kateřina Kněžíková písním dává přirozenost i přesnou míru stylizovanosti, jak ji nachází…
Číst dál...

Hornové kvintety v nahrávce Baborák Ensemble. Přesvědčivý důkaz, že úpravy lze dělat i kreativně

„Sám Baborák zeširoka vysvětluje koncepci a dramaturgii alba brilantním a poučeným průvodním…
Číst dál...

SeriálPlus

Klasika v souvislostech (40) Rodina Bendů. Češi v Berlíně

„Charles Burney ve svém často citovaném hudebním cestopisu styl Františka Bendy popsal…
Číst dál...

Až na konec světa (5) Evropský virtuóz z pražského ghetta. Klavírista, pedagog a skladatel Ignaz Moscheles

„Když od října 1814 do června 1815 probíhal Vídeňský kongres, mladý Ignaz…
Číst dál...

Pohledem Jiřího Vejvody (31) Jubilejní Eurovize, český úspěch. Čtyřicet let soutěže završeno ve čtyřiceti nad nulou

„Eurovizní soutěž mladých hudebnic a hudebníků se poprvé uskutečnila před čtyřiceti lety…
Číst dál...

RozhovorPlus

Gabriela Rachidi: Nové plány i odpovědnost vůči tradici českokrumlovského festivalu

„Náš festival je vnímán tak, že hodně saháme k multižánrovým programům, ale…
Číst dál...

Štěpán Rak: Konečná podoba skladeb se rodí na pódiu

„I na dálku to byla úžasná atmosféra. Svá virtuální vystoupení jsem nazval…

Číst dál...

Daniel Strządała: Svatojakubské varhany jsou inspirativní. Především při improvizaci

„Moje první kroky jako varhaníka jsou spojeny s kostelem, ve kterém hraju…

Číst dál...

MladíPlus

Začíná čtvrtý ročník horažďovické Ševčíkovy akademie a festivalu

V neděli 7. srpna začíná čtvrtý ročník Ševčíkovy akademie a festivalu v…

Číst dál...

Osmý ročník Letních hornových kurzů v Broumově na začátku srpna s rekordní účastí

Letošní Letní hornové kurzy, které se budou konat od neděle 31. července…

Číst dál...

Otevřít třetí oko. Ve Švihově skončily violoncellové kurzy Davida Niederleho

„Otevřít mladým lidem ještě třetí oko, dodat jim novou energii ke studiu…

Číst dál...

NahrávkaPlus

Šostakovičova Třináctá, ta nejlepší

„Zdánlivě nesourodé básně propojil skladatel kladoucí tichý, ale důležitý důraz na lidské…

Číst dál...

War Requiem, protiválečné dílo Benjamina Brittena, slaví šedesátiny

„Soustředěná atmosféra skladby jakoby kombinuje obřad s poezií a dojem z liturgie…

Číst dál...

Osanna, Rex Israel! Helmuth Rilling a Lisztovo oratorium Christus

„Německý romantik předkládá opulentní fresku – vyhraněně niterné nebo naopak okázale oslavné…

Číst dál...

SouvislostPlus

Houslista Beikircher s Plzeňskou filharmonií nominován na cenu Opus Klassik

„Nahrávka Houslového koncertu D dur Ermanna Wolf-Ferrariho vzbudila v mezinárodním odborném tisku…

Číst dál...

Mezzosopranistka Bella Adamova v duu s pianistou Maltem Schäferem uspěli v soutěži Franz Schubert a soudobá hudba

Mezzosopranistka Bella Adamova v duu s pianistou Maltem Schäferem získali druhé místo…

Číst dál...

Stefan Soltész zemřel s taktovkou v ruce

Významný rakouský dirigent maďarského původu zemřel v pátek 22. července večer přímo…

Číst dál...

SoutěžPlus

VÝHERCE VSTUPENEK: Melodram Kirké orchestru Musica Florea

Vyhlašujeme výherce vstupenek. Na jeviště Florea Theatrum se vrací melodram Václava Praupnera…

Číst dál...

SOUTĚŽ O VSTUPENKY: Melodram Kirké orchestru Musica Florea

Vyhlašujeme soutěž o vstupenky. Na jeviště Florea Theatrum se vrací melodram Václava…

Číst dál...

VÝHERCI VSTUPENEK: Musica Florea a Bendův Vesnický trh

Vyhlašujeme výherce vstupenek na komickou operu Jiřího Antonína Bendy. Musica Florea v…

Číst dál...

ČtenářiPlus

úterý, 28 červen 2022 10:41

ČtenářiPlus: Pochovávání světla – úchvatná premiéra na Smetanově Litomyšli

„Nebyl to Martinů sám, ale duch jeho tvorby byl v zachován.“ „Nádherný…

Číst dál...

sobota, 25 červen 2022 10:22

ČtenářiPlus: O hudební inspiraci s profesorem Ženatým

„Hudba se nedá exaktně změřit a mnohem zajímavější na ní je hledat…

Číst dál...

čtvrtek, 16 červen 2022 10:31

ČtenářiPlus: V soukolích vědy

„Vyzbrojený poznatkami a pevnými postojmi, Michal Potemra zanechal za sebou obdivuhodné dielo…

Číst dál...